

Lapinlahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelma

Tekninen lautakunta 30.6.2026 § 64

Valmistelija

Tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi

Ylä-Savon Vesi Oy:n koordinoimassa projektissa on päivitetty sen osakaskuntien eli Iisalmen, Lapinlahden, Sonkajärven ja Vieremän kuntien aiemmat pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat ja Kiuruveden pohjavesialueille laadittiin suojelusuunnitelmat, joita ei ollut aiemmin.

Lapinlahden osalta on päivitetty seuraavat pohjavesialueet:
Haminämäki-Humppi, Honkalampi, Huuhkaja, Huuhkaja B, Kankainen, Karjalaisenmäki, Maaselänkangas, Nieminen, Pajujärvi, Taipale-Nerkoo ja Vuorisenkangas.

Suojelusuunnitelmien tarkoituksena on turvata pohjavesivarantojen säilyminen käyttökelpoisina rajoittamatta kuitenkaan tarpeettomasti maankäyttöä pohjavesialueilla. Ajantasaiset suojelusuunnitelmat ohjaavat mm. maankäyttöä, kaavoitusta ja ympäristönsuojelua pohjavesialueilla.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laatiminen perustuu lakiin 1299/2004 Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä.

Suojelusuunnitelma koostuu yleisestä osiosta ja aluekohtaisista suojelusuunnitelmista. Yleisessä osiossa käsitellään tavoitteet, riskiä aiheuttavat toiminnot ja ennakoivan pohjaveden suojelun toimenpiteitä. Aluekohtaiset suojelusuunnitelmat käsittävät alueen kuvauksen, riskitoiminnot ja toimenpidesuosituksia, pohjavedenvalvonnan sekä toimenpideohjelman.

Aluekohtaisen suojelusuunnitelman tärkein osa on toimenpideohjelma, jossa annetaan toimenpidesuosituksia riskien vähentämiseksi. Suosituksia ovat mm. hydrogeologiset lisäselvitykset, raakaveden laadun tarkkailun lisääminen ja havaittujen epäkohtien korjaaminen. Suositukseen on merkitty vastuutaho ja seurantataho. Suojelusuunnitelmien pohjavesialuekohtaisia toimenpideohjelmia päivitetään ja seurataan seurantaryhmien toimesta.

Pohjavesialueen suojelusuunnitelma on ohjeellinen työkalu pohjavesialueiden maankäytön ja pohjavesivarantojen hyödyntämisen yhteensovittamisessa. Pohjavesien suojelusuunnitelma on ohje, jota sovelletaan maankäytön suunnittelussa ja viranomaisvalvonnassa sekä lupahakemusten käsittelyssä.

Teknisen ja ympäristötoimialan arvion mukaan pohjavesien suojelusuunnitelma on hyvä perusselvitys ja ohje, joka otetaan huomioon pohjavesialueilla tapahtuvassa suunnittelussa, luvituksissa, rakentamisessa ja valvonnassa sekä muissa toiminnoissa. Kaavoituksella yhteen sovitetaan alueiden eri toimintoja ja ne otetaan huomioon pohjavesien suojelussa. Kuntakohtaisissa seurantaryhmissä seurataan suojelusuunnitelmien toteutumista.

Suojelusuunnitelmien toimenpidesuositusten toteutumista ja riskitekijöiden muutoksia on tarkistettu 1-2 vuoden välein Ylä-Savon Veden järjestämissä seurantaryhmän kokouksissa, joihin on kutsuttu edustajat kunnista (kaavoitus, kunnallistekniikka, rakennusvalvonta), vesilaitoksista ja -osuuskunnista, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveyspalveluista, maaseutupalveluista, metsätaloudesta, pelastuslaitokselta sekä valtionhallinnon viranomaispalveluista.

Lapinlahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat ovat olleet yleisesti nähtävillä 19.5.-2.6.2026. Suunnitelmista ei ole jätetty muistutuksia.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus Tekninen lautakunta hyväksyy Lapinlahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se hyväksyy Lapinlahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Lisäksi tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että se pyytää nimeämään Lapinlahden pohjavesien seurantaryhmään edustajat Lapinlahden Vedeltä, teknisestä toimesta ja ympäristönsuojelusta, sekä pohjavesialueiden vesiosuuskunnista.

Päätös Tekninen lautakunta hyväksyi Lapinlahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se hyväksyy Lapinlahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Lisäksi tekninen lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että se pyytää nimeämään Lapinlahden pohjavesien seurantaryhmään edustajat Lapinlahden Vedeltä, teknisestä toimesta ja ympäristönsuojelusta, sekä pohjavesialueiden vesiosuuskunnista. Lisäksi tekninen lautakunta katsoo, että suojelusuunnitelma voisi sisältää jatkossa osion geopoliittisia uhkia vastaan.

Kunnanhallitus 17.8.2026 § 146
162/11.03.03/2026

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle päättää hyväksyä Lapinlahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelman, ja pyytää Lapinlahden Vesi Oy:tä, kunnan teknisestä toimea ja ympäristönsuojelua sekä pohjavesialueiden vesiosuuskuntia nimeämään edustajansa Lapinlahden pohjavesien seurantaryhmään.

Päätös Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että se päättää hyväksyä Lapinlahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelman, ja pyytää Lapinlahden Vesi Oy:tä, kunnan teknisestä toimea ja ympäristönsuojelua sekä pohjavesialueiden vesiosuuskuntia nimeämään edustajansa Lapinlahden pohjavesien seurantaryhmään.